

Notă cu privire la activitățile realizate la nivel local în
domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe
umane, anul 2015

Chișinău, 2016

ABREVIERI

APL/APC - Autoritate Publică Locală/Autoritate Publică Centrală

ART. – Articol

AT/MOFM – Agenția Teritorială/Municipală pentru Ocuparea Forței de Muncă

CT/ CM – Comisia teritorială/municipală pentru combaterea traficului de ființe umane

CCTP – Centrul pentru combaterea traficului de persoane

Com. – Comunitate

CI „La Strada” – Centrul internațional pentru protecția și promovarea drepturilor femeii „La Strada”

CIDDC – Centrul de informare și documentare cu privire la dreptul copilului

CAP – Centrul de asistență și protecție pentru victime și potențiale victime ale traficului de ființe umane

CP – Cod penal

CPP – Cod de procedură penală

CMF – Centrul medicilor de familie

CNCTFU – Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane

CNPAC – Centrul Național de Prevenire a Abuzului asupra Copilului

CNPDC – Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului

DASPF – Direcția Asistență socială și protecție a familiei

DGOTS – Direcția Generală de Învățământ Tineret și Sport

DPDC - Direcțiilor de protecție a drepturilor copilului

EMT - Echipe multidisciplinare teritoriale

HG – Hotărârea Guvernului

IP – Inspectorat de Poliție

MAI – Ministerul Afacerilor Interne

ME – Ministerul Educației

MMPSF – Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

MS – Ministerul Sănătății

Mun. – municipiu

OI – Organizații Internaționale

OIM – Misiunea Organizație Internațională pentru Migrație

ONG - Organizație non-guvernamentală

OSCE – Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

r. – raion

SNR – Sistemul național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane

SP – Secretariatul permanent

Terre des Hommes – Fundația Elvețiană “Terre des Hommes”

TFU – Trafic de ființe umane

VF – Violența în familie

VTFU – Victime ale traficului de ființe umane

CUPRINS

I. Sumar executiv	4
II. Metodologia de monitorizare	5
III. Răspunsul Secretariatului permanent la consolidarea Comisiilor teritoriale	6
IV. Constatări și analiza activităților de coordonare a Comisiilor teritoriale pentru anul 2015 pentru a răspunde provocărilor din domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane	
IV.1. Prevenirea traficului de ființe umane.....	8
IV.2. Protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane	17
IV.3. Coordonarea activităților de către Comisiile teritoriale	20
IV.4. Resursele financiare.....	21
V. Concluzii.....	22

Capitolul I. Sumar executiv

Anul 2015 a fost marcat de alegeri locale generale, determinând după sine și schimbări în componența comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane (CT).

Pentru a seta prioritățile pentru Comisii teritoriale actualizate, la inițiativa Secretariatului permanent cu suportul OSCE și a expertului independent Laurenția Filipșchi a fost elaborat studiul privind *„Rolul și capacitatea Comisiilor teritoriale în realizarea politicilor din domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și implicarea organizațiilor neguvernamentale în acest proces”*. Scopul acestui studiului a fost să determine contribuția și rolul Comisiilor Teritoriale și implicarea societății civile în realizarea și implementarea politicilor din domeniul prevenirii și combaterii TFU pentru perioada 2012-2015. Totodată, studiul servește o platformă argumentativă în vederea îmbunătățirii politicilor naționale antitrafic la nivel local.

În anul 2015 a continuat consolidarea capacităților Comisiilor Teritoriale, iar ca un instrument inovativ destinat specialiștilor din teritoriu a fost și dezvoltarea abilităților de prevenire a sindromului arderii profesionale.

Actualitatea îmbunătățirii cadrului normativ ce asigură funcționalitatea Comisiilor teritoriale a continuat în anul 2015 prin avizarea de către autorităților publice centrale (APC) a proiectului de HG privind modificările și completările ce se operează în unele HG, în special HG 234 din 29.02.2008¹. Prin aceste modificări se dorește eliminarea unor lacune și neclarități din Regulamentul-cadru, după care se ghidează în activitatea sa comisiile teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane. Una din abordările specifice ale prezentului proiect de hotărâre este introducerea unor prevederi ce vor asigura ghidarea metodologică a Comisiilor teritoriale în vederea planificării strategice a activităților ce vor fi implementate de către membrii comisiilor teritoriale.

De menționat, că în cadrul misiunii de evaluare GRETA runda a II-a din perioada 11-15 mai 2015, două din Comisii teritoriale (mun. Bălți și r. Sângerei) au fost monitorizate cu privire la capacitatea de coordonare și de implementare a politicilor naționale antitrafic la nivel local. Acest exercițiu a demonstrat importanța consolidării Comisiilor teritoriale, în vederea respectării și reabilitării drepturilor victimelor trafic de ființe umane și trafic de copii.

O prioritate pentru Secretariatul permanent a fost și stabilirea contactelor cu UTA Găgăuzia. În acest sens, pe parcursul anului 2015 au avut loc 2 ședințe la care au participat noii membri ai Comisiei teritoriale, după cum urmează:

6 octombrie 2015 - Masa rotundă organizată de Secretariatul permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane în parteneriat cu Misiunea OSCE în Moldova cu membrii Comisiei teritoriale antitrafic din cadrul UTA Găgăuzi. Urmare a acestui prim eveniment, părțile au identificat și stabilit mecanisme de colaborare pe viitor, au revizuit componența Comisiei teritoriale.

9 decembrie 2015 – Seminar de instruire pentru noii membri ai Comisiei teritoriale UTA Găgăuzia. Seminarul a avut drept scop consolidarea capacităților membrilor noi desemnați, să înțeleagă mecanismul și procesul de coordonare și monitorizare a politicilor naționale antitrafic și a violenței în

¹ HG 234 din 29.02.2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru al comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane

familie, în regiunea UTA Găgăuzia. Totodată, reprezentanții autorităților publice centrale și a societății civile din domeniu, au participat în calitate de formatori pe subiecte specifice procesului de identificare, asistență, protecției victimelor TFU și combaterii acestor fenomene. Pentru aplicarea politicilor naționale antitrafic în practică este necesară dezvoltarea abordării sistemice prin consolidarea Echipelor multidisciplinare teritoriale, conform cadrului normativ în vigoare, dar și identificarea și susținerea serviciilor destinate victimelor și potențialelor victime ale TFU conform standardelor minime de calitate.

Capitolul II. Metodologia de monitorizare

În vederea elaborării textului Raportului ne-am concentrat pe metoda culegerii de date, colectarea și structurarea informațiilor și a altor materiale scrise, relevante, cu accent pe o examinare amănunțită a acestora și anume:

Analiza documentelor primare furnizate de către Comisiile teritoriale, ce reprezintă:

- informații privind realizarea acțiunilor de prevenire și combatere a TFU pentru anul 2015, la nivel teritorial conform prevederilor stabilite în HG nr.234 din 29.02.2008²,
- informații cu privire la realizarea Campaniei naționale „Săptămâna antitrafic”
- planurile de acțiuni pentru anul 2016
- deciziile privind actualizarea componentelor Comisiilor teritoriale

Analiza documentelor adiționale:

- Procesul verbal al ședinței operative cu secretarii comisiilor teritoriale din data de 9 octombrie 2015³

De menționat că informațiile privind realizarea acțiunilor antitrafic au fost colectate în baza unui set de indicatori, care anual este actualizat în funcție de obiectivele stabilite în procesul de monitorizare. Pentru anul 2015 au fost utilizați următorii indicatori:

1. Prevenirea fenomenului traficului de ființe umane

- tipul și numărul activităților de informare sau de educare anti-traffic efectuate în timpul perioadei de raportare.

2. Protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane

- numărul persoanelor plecate peste hotare;
- numărul de copii ramași în urma migrației unui părinte;
- numărul de copii ramași în urma migrației ambilor părinți;
- numărul copiilor audiați conform prevederilor art. 110¹ Codul de procedură penală

3. Parteneriat și cooperare

- numărul ședințelor Comisiei teritoriale, subiectele discutate, deciziile luate;
- conlucrarea între EMD și Comisia Teritorială pentru combaterea traficului de ființe umane;
- numărul întâlnirilor Comisiei teritoriale cu primăriile aflate în zona de circumscripție a raionului.

4. Resursele financiare din bugetul APL, care au fost direcționate victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (inclusiv copii).

- Scopul acestui indicator a fost analiza capacității autorităților locale de a mobiliza resursele financiare necesare în vederea asistenței și protecției victimelor TFU. Desigur, că informația

²Hotărârea Guvernului nr.234 din 29.02.2008 privind aprobarea Regulamentului-cadru al comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane

³<http://antitrafic.gov.md/libview.php?l=ro&idc=94&id=581&t=/Presa/Stiri-si-Evenimente/Sedinta-operativa-a-Secretariatului-permanent-al-Comitetului-national-pentru-combaterea-trafficului-de-ființe-umane-cu-secretarii-Comisiilor-Teritoriale-pentru-combaterea-TFU>

colectată ne va oferi doar o viziune generală despre valoarea financiară a programelor de asistență la nivel teritorial.

Capitolul III. Răspunsul Secretariatului permanent la consolidarea Comisiilor teritoriale

În conformitate cu pct. 3.3. din Planul de activitatea al Secretariatului permanent⁴ au avut loc o serie de activități menite să asigure Ghidarea metodologică a Comisiilor teritoriale. Astfel că au fost organizate:

3 Ateliere de lucru regionale cu participarea autorităților publice locale și societatea civilă care desfășoară activități în domeniul antitrafic

În perioada 21-22 și 26-27 mai 2015, SP cu suportul financiar al OIM a organizat 4 ateliere regionale de lucru la care au participat reprezentanți ai autorităților publice locale, secretari ai Comisiilor teritoriale, coordonatori ai EMT, reprezentanții ONG-urilor care desfășoară activități în domeniul antitrafic. Evenimentul a oferit posibilitatea specialiștilor de a evidenția care sunt bunele practici, dar și lacunele în procesul de bună guvernare și conlucrare la nivel raional APL, EMT, ONG, prestatori de servicii, în domeniul antitrafic. La eveniment au participat 33 din cele 37 regiuni invitate, inclusiv din orașele din UTA Găgăuzia.

Grupul țintă - reprezentanți ai autorităților publice locale, secretari ai Comisiilor teritoriale, coordonatori ai Echipelor multidisciplinare teritoriale, reprezentanții ONG-urilor care desfășoară activități în domeniul antitrafic. **Total - 80 participanți**

3 Seminare "Tehnici de diminuare a sindromului arderii profesionale" 28, 29 mai și 8 iunie 2015

Cu o abordare inovativă și absolut necesară pentru specialiștii din domeniul antitrafic, Secretariatul permanent cu suportul Misiunilor OSCE și OIM a organizat seminare de diminuare a sindromului arderii profesionale". Au fost identificate sursele arderii profesionale, dar și căile de diminuare a sindromului. În cadrul seminarelor au fost organizate grupuri de lucru privind gestionarea emoțiilor la locul de muncă și tehnici comportamentale pentru reducerea stresului ocupațional. În calitate de formatori au fost psihologul Tatiana Buianina și Tatiana Turchină. **Grupul țintă** - coordonatorii EMT din cadrul SNR și asistenților sociali, psihologi, prestatori din 7 centre de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale TFU. **Total – 50 participanți**

9 octombrie 2015 - Ședința operativă cu secretarii Comisiilor teritoriale pentru combaterea TFU

În cadrul ședinței din 9 octombrie a fost prezentată informația cu privire la implementarea politicilor de prevenire și combatere a TFU în Republica Moldova, rezultate, tendințe, provocări. De asemenea s-a discutat situația actuală despre crearea și funcționarea noilor Comisii teritoriale în componența lor nouă, după alegerile locale. Competențele și rolul acestora în funcționarea mecanismului național instituțional antitrafic. Expunerea secretarilor Comisiilor teritoriale referitor la dificultățile identificate la nivel local și planificarea activităților pentru viitor a fost realizată printr-un exercițiu interactiv în cadrul a 4 grupuri de lucru. Acest exercițiu a fost susținut de către expertul independent Laurenția Filipșchi, care ulterior a și prezentat rezultatele studiului „Rolul și capacitatea Comisiilor teritoriale

⁴http://antitrafic.gov.md/public/files/PA_SP_2015_final.pdf

în realizarea politicilor din domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și implicarea organizațiilor neguvernamentale în acest proces". Studiul a fost realizat de Laurenția Filipschi la solicitarea Secretariatului permanent cu suportul financiar al misiunii OSCE în Moldova.

Capitolul IV. Constatări și analiza activităților de coordonare a Comisiilor teritoriale pentru anul 2015 pentru a răspunde provocărilor din domeniul prevenirii și combaterii TFU

Prezentul raport reflectă progresele Comisiilor teritoriale în vederea coordonării politicilor antitrafic la nivel local și rezultatele înregistrate pe parcursul 2015. În conformitate cu prevederile pct.11, lit.b) din Hotărârea de Guvern nr.234 din 29.02.2008, Regulamentul-cadru al comisiilor teritoriale pentru combaterea TFU, „Comisia teritorială coordonează activitatea de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, de protecție și asistență a victimelor traficului”, iar prezentul document își propune să reflecte acest proces.

Anul 2015 a fost marcat de alegerile locale generale, determinând schimbări ale componentelor Comisiilor teritoriale. 100 % (35 Comisii teritoriale) din numărul total de Comisii teritoriale au revizuit și au decis asupra noilor componente nominale ale CT și pot fi accesate pe site-ul www.antitrafic.gov.md informând în paralel și Secretariatul permanent despre modificările aduse. Din analiza noilor componente, reiese că în jur de 60% din membrii Comisiilor teritoriale au fost înlocuiți. Pe site-ul www.antitrafic.gov.md se regăsesc actualele componente nominale ale Comisiilor teritoriale.

În ceea ce privește eficiența Comisiilor teritoriale (exprimat prin inițiative proprii de organizare a acțiunilor, parteneriate stabilite la nivel local, ședințe comune cu primăriile, notelor informative expediate la solicitările oficiale ale SP, organizarea ședințelor, componentele nominale actualizate, calitatea informației expediate către SP, participare la activitățile SP, etc) se atestă:

- **Nivel eficient de activitate:**⁵mun. Chișinău, mun. Bălți, r. Căușeni, r. Cimișlia, r. Ocnița, r. Sângerei, r. Șoldănești, r. Râșcani, r. Dondușeni, r. Ștefan-Vodă, r. Ungheni, r. Dubăsari, r. Hâncești, r. Florești, r. Taraclia, r. Călărași, r. Orhei, r. Strășeni, r. Telenești, r. Leova, Anenii-noi, r. Ialoveni, r. Basarabeasca, r. Criuleni.
- **Nivel activitate medie:** r. Fălești, r. Glodeni, r. Nisporeni, r. Cantemir, r. Edineț.
- **Nivel de activitate simbolică:** r. Soroca, UTA Găgăuzia, Briceni, Drochiar. Cahul, r. Rezina.

Tabelul de mai jos, oferă o imagine consecventă cu referire la informația recepționată din partea Comisiilor teritoriale, conform solicitării SP, astfel:

Tabel 1
Informația recepționată din partea Comisiilor teritoriale

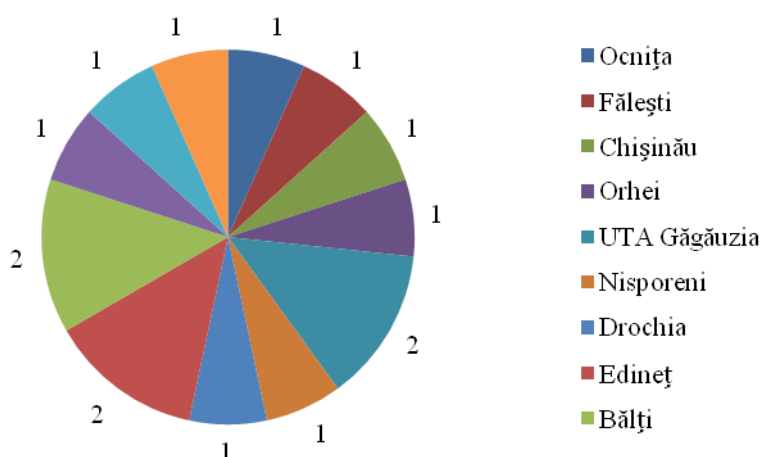
Informație completă	Informație parțială	Informație succintă, fără a ține cont de solicitarea SP	Comisii teritoriale ce nu au răspuns solicitării SP
Căușeni, Călărași Bălți, Cimișlia, Ocnița, Sângerei,	Hâncești, Basarabeasca, Ungheni, Telenești,	Glodeni, Strășeni, Găgăuzia* Cantemir.	Soroca, Briceni,

⁵Acest indicator este rezultatul însumat al activității Comisiilor teritoriale raportat la Săptămâna de luptă împotriva TFU, prezența la ședințe, prezența la instruirii, prezentarea integrală a informației solicitate și anume nota informativă 2015, plan de acțiuni 2016.

Șoldănești, Chișinău, Orhei, Ștefan-Vodă, Leova, Dondușeni, Florești, Râșcani, Dubăsari, Criuleni	Ialoveni, Taraclia, Anenii-Noi, Fălești, Nisporeni, Drochia		Rezina, Cahul
--	---	--	------------------

Cu privire la reprezentativitatea ONG-urilor în componența nominală a Comisiilor teritoriale menționăm că 12 din 35 Comisii teritoriale au identificat și inclus în calitate de membri ai CT, reprezentanți ai ONG-urilor locale. Respectiv, 3 comisii teritoriale (Bălți, Edineț, UTA Găgăuzia) au inclus câte 2 ONG-uri, iar 9 comisii au inclus câte un ONG. Cu privire la reprezentativitatea ONG-urilor în componența nominală a Comisiilor teritoriale menționăm că 12 din 35 Comisii teritoriale au identificat și inclus în calitate de membri ai CT, reprezentanți ai ONG-urilor locale. Respectiv, 3 comisii teritoriale (Bălți, Edineț, UTA Găgăuzia) au inclus câte 2 ONG-uri, iar 9 comisii au inclus câte un ONG.

Diagrama 1
Reprezentativitatea ONG-urilor la nivel de Comisii teritoriale

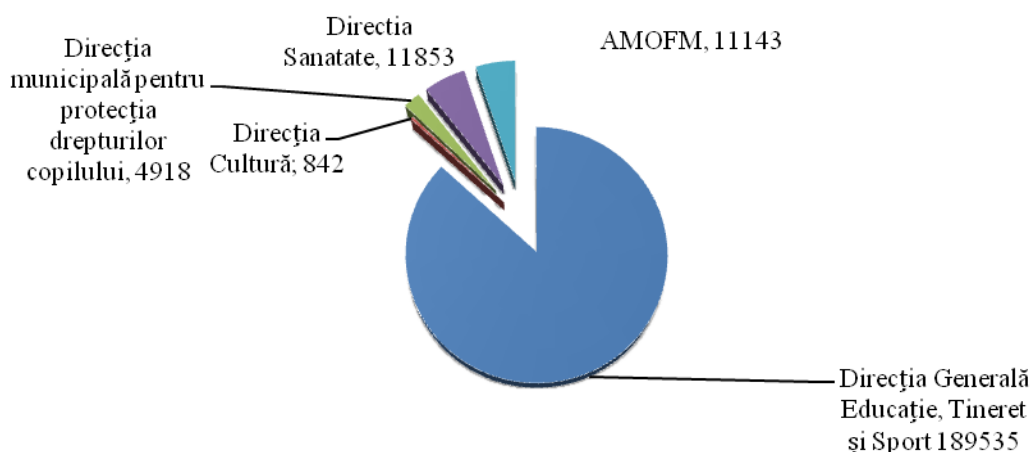
Subcapitolul IV.1. Prevenirea traficului de ființe umane

Un element important al paradigmei antitraficeste prevenirea. În circumstanțe ideale, eforturile depuse de către toți actorii pentru prevenirea infracțiunii de TFU ar trebui să reducă considerabil cererea fenomenului TFU. Pe parcursul anului 2015, încercările Comisiilor teritoriale de a reduce victimizarea și de a descuraja fenomenul TFU s-au manifestat prin organizarea unui set de activități, care pot fi analizate mai jos.

La nivel de municipiul Chișinău au fost implicate în prevenirea fenomenului, următoarele instituții de profil:

- Direcția Generală educație, tineret și sport au organizat o serie de activități (mese rotunde, ore de dirigenție, dezbateri, concursuri de desen, campanii dedicate prevenirii TFU, lunarul promovării cunoștințelor în domeniul antitrafic) la care au participat în jur de 189535 elevi, părinți și cadre didactice.
- Direcția cultură a organizat dezbateri, discuții, mese rotunde, lecții publice, prezentări și publicații, ore de lectură pentru 842 persoane, populație a municipiului Chișinău.
- Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului - 4918 copii și părinți sensibilizați
- Direcția sănătății – 11853

- Agenția municipală pentru ocuparea forței de muncă Chișinău – 11143

Populația informată la nivelul mun. Chișinău

	Copii	Persoane adulte social dezavantajate	Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă	Persoane aflate în detenție	Părinți și bunici
Comisia teritorială Chișinău 206 902 persoane	177884	16859	10553	590	1016

Comisia municipală Bălți – în scopul prevenirii și combaterii TFU pe parcursul anului 2015, în instituțiile de învățământ preuniversitar subordonate DÎTS în cadrul celor 153 ore de Educație civică au participat 3583 elevi. În cadrul celor 505 ore de Dirigenție au participat 12674 elevi. Au fost realizate 320 activități extracurriculare la care au participat circa 15000 elevi, cadre didactice și părinți. Activitățile extracurriculare au fost realizate în comun cu organizațiile partenere: AO „Onoarea și dreptul femeii contemporane”, AO „Institutul de Reforme Penale”, „New Hope Moldova”, Inspectoratul Municipal de Poliție Bălți, CPT ATIS, CCF „Sotis”, AO „Începutul vieții”.

Total - 30583 elevi , activități – 978

De către **Comisia teritorială Criuleni** au fost întreprinse acțiuni de evaluare și susținere financiară a familiilor în situație de risc. de asemenea, au fost înmatriculați la cursuri de formare profesională 72 tineri, dintre care 46 au fost încadrați în câmpul muncii.

Denumirea activității	Tematica	Grup țintă	Nr. de persoane instruite	Resurse financiare alocate
Clubul muncii	Prevenirea și combaterea TFU	Șomeri 18-30 ani	15	150 lei
Seminar informațional	Informarea și educarea șomerilor antitrafic	Șomeri 18-30 ani	50	600 lei
Consultanță	Alegere corectă a	Șomeri	200	

colectivă și individuală	unui loc de muncă			
265 persoane informate				

Instituțiilor de învățământ (mese rotunde, dezbateri) și Centrul de resurse pentru tineri UNIT (cafeneaua intelectuală, seminare, instruire) au organizat un set de acțiuni și au fost sensibilizați 80 de tineri cu vârsta 13-18 ani, care sunt consilieri ai tineretului din raion, iar în cadrul liceelor și gimnaziilor au fost realizate prin intermediul cadrelor didactice ore de dirigenție, cu tematicile: “Am un viitor acasă”, “Un om informat e un om protejat”, “Munca la negru mă ucide”, cu o durată de **221 ore și implicați peste 4574 elevi**. La același capitol au fost implicați și în jur de **2880 părinți** prin intermediul adunărilor părintești, întâlniri cu asistenții sociali comunitari, inspectorii de sector din localitățile care au petrecut 56 ore împreună cu elevii și corpul didactic.

Total –4574 elevi, 2880 părinți, 221 ore și activități

ITM Criuleni s-a axat în special pe diminuarea muncii la negru a femeilor. Astfel, s-au realizat 3 ședințe, unde au participat 50 conducători ai diferitor organizații și responsabili în domeniu.

Comisia teritorială Sângerei–au avut loc o serie de acțiuni destinate prevenirii TFU în instituțiile de învățământ din raion. Astfel că, unul din proiectele inovative desfășurate în raionul Sângerei a fost implementarea proiectului transfrontalier: „*Virtual platform for cross-border youth exchange*” în parteneriat cu Inspectoratul Școlar județean Iași și a altor ONG din România și Ucraina. Grupul țintă al proiectului a fost reprezentat de 30 de elevi și 6 profesori din Iași (România), Sângerei (Republica Moldova) și Reni (Ucraina). Valoarea totală a proiectului a fost de 166.000,00 Euro din care – 149.400,00 Euro (90%) finanțate de Uniunea Europeană, iar 16.000,00 Euro co-finanțarea partenerilor locali, inclusiv Sângerei.

Principalele rezultate ale proiectului au fost următoarele:

- Dotarea cu echipamente a 6 clase media (bănci ajustabile, sistem de videoconferință, tablă interactivă, laptop, videoproiector și ecran proiecție) și 2 săli conferință;
- 1 team-building pentru toți participanții;
- 1 training dedicat atât elevilor cât și profesorilor în scopul pregătirii echipei pentru utilizarea claselor media și desfășurarea întâlnirilor ulterioare fără probleme tehnice;
- 1 training pentru profesorii participanți – în implementarea tehnologiei în procesul de predare-învățare.
- 4 training-uri pentru elevi pe teme: ”Managementul Proiectelor”, ”Organizare de Evenimente”, ”Schimburi Interculturale” și ”Utilizarea Internetului și a Tehnologiei într-un mod Sigur și Eficient”.
- 3 evenimente organizate de elevii și profesorii participanți cu subiectul Lupta împotriva crimei organizate și traficului de ființe umane în zona de frontieră.

În total, în cadrul școlilor au fost instruiți în jur de 21337 elevi. De asemenea, în jur de 2413 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă au beneficiat de cursuri de calificare, recalificare și perfecționare. De asemenea au fost organizate 7 ședințe de orientare profesională “Clubul muncii” și 12 seminare de instruire în tehnici și metode de căutare a unui loc de muncă. În ziarul local Ecoul Nostru au fost publicate 2 articole.

Total - 23750 persoane informate

Comisia teritorială Căușeni– activitățile de informare și sensibilizare au fost organizate prin prisma seminarelor tematice cu tematica „La ce poate duce tăcerea”. De asemenea, în cadrul Centrului de asistență și protecție a victimelor TFU au avut loc o serie de ședințe de meditație cu scop de auto recuperare, iertare, relaxare, activități de grup de art-terapie în scop de autocunoaștere, dezvoltarea atașamentului față de copil, coeziunii de grup, comunicare interpersonală, consiliere individuală de informare și educare cu privire la combaterea și prevenirea TFU.

De asemenea, în cadrul proiectului de abilitare economică a fetelor aflate în dificultate „Tinere și independente” au fost donate 2 seturi de instrumente pentru tencuitori, 4 mixere pentru bucătărie, 5 mașini de cusut. pentru dotarea Centrelor au fost procurate 2 mașini de spălat și un cuptor de copt.

Populația informată la nivelul raionului Căușeni

	Elevi, dintre care 78 din școala profesională Căușeni	Mame tinere, gravide	Publicul larg	Șomeri
Comisia teritorială Căușeni	4677	361	172	12
Total 5222 persoane informate				

Comisia teritorială Hâncești - Comparativ cu alte raioane, activitățile privind prevenirea TFU au fost desfășurate în toate cele 39 primării din raionul Hâncești axate în domeniul antitrafic, promovării migrației sigure, creșterii conștientizării riscurilor tendințelor TFU dar și atenuării efectelor negative ale migrației asupra copiilor și persoanelor fără îngrijire. De asemenea, circa 150 beneficiari ai SNR au vizionat filmul “Oameni noi, vechi suferințe – mărturii ale victimelor și potențialelor victime ale TFU”.

De asemenea, în instituțiile de învățământ au avut loc circa 40 de activități cu diverse tematici⁶ organizate de către DASPF, Direcția de Învățământ Hâncești, Inspectoratul de Poliție. De remarcat că Inspectoratul de Poliție Hâncești a repartizat pliante cu caracter informațional privind ONG-urile și instituțiile de stat care prestează servicii victimelor și potențialelor victime ale TFU către 39 șefi de sectoare din localitățile raionului.

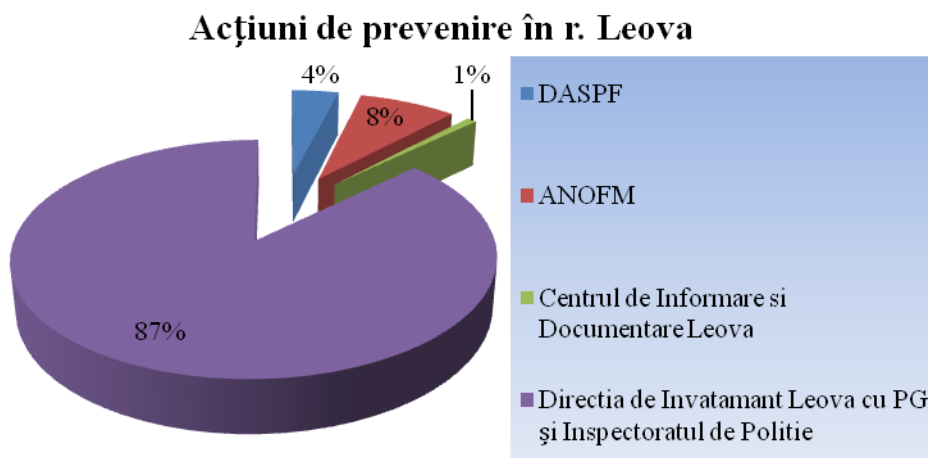
Populația informată la nivelul raionului Hâncești

	Publicul larg	Familii vulnerabile	Șefi de sectoare din localitățile raionului	Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă
Comisia teritorială Hâncești	100	150	39	30
Total 319 persoane informate				

Comisia teritorială Leovaa organizat în jur de 50 de activități la care au participat în jur de 5843 de persoane. Din diagrama de mai jos, deducem că cele mai multe activități au fost destinate elevilor, persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, părinților dar și managerilor școlari. În acest sens, observăm că DÎ în parteneriat cu Procuratura raională și IP a avut cele mai multe activități destinate

⁶“Capcanele adolescenței. Traficul de persoane”, “Traficul de copii prin intermediul tehnologiilor”, “TFU – boala secolului”, “Traficul de copii prin intermediul tehnologiilor informaționale”, O persoană informată - o persoană protejată. Seminarul organizat de ANOFM Combaterea TFU astăzi pentru un viitor sigur, unde s-a discutat conceptual fenomenul TFU, riscurile migrației ilegale, contrabanda, tipurile de exploatare, cauzele și consecințele TFU.

în special elevilor, părinților, cadrelor didactice – la care au participat în jur de 5094 persoane, Centrul de informare și documentare pentru tineret din Leova a organizat 2 mese rotunde pentru 50 elevi și tineri, ANOFM a organizat în jur de 24 seminare pentru aproximativ 472 persoane aflate în situație de vulnerabilitate, iar DASPF a organizat activități de sensibilizare și informare în jur de 227 persoane.

Comisia teritorială Șoldănești –instituțiileimplicate în prevenirea TFU au fost Direcția de Învățământ⁷, ANOFM, DASPF, membrii Comisiei teritoriale, Inspectoratul de poliție.

Populația informată la nivelul raionului Șoldănești

	Elevi	Părinții elevilor	Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă	Migranți	Publicul larg
Comisia teritorială Șoldănești	6204	3804	72	432	400
Total: 10912 persoane instruite					

Comisia teritorială Fălești –au fost organizate o serie de mese rotunde cu suportul partenerilor naționali⁸. Campanii indirecte: panouri publicitare; 4470 de pliante;

Comisia teritorială Strășeni⁹ - Activitatea de prevenire în raionul Strășeni a fost valorificată în special în școli, unde au fost informați în jur de 4000 de elevi, priind diferite activități menite să

⁷ ore de educație civică, ore de dirigenție – Sfaturi pentru prevenirea TFU, Ședințe cu părinții – Agresivitatea în familie – consecințe, plasarea anunț în mass-media despre lansarea Campaniei Naționale Săptămâna de luptă împotriva traficului de ființe umane, Sesiuni de informare a părinților și elevilor cu privire la promovarea instalării programelor antivirul cu activarea acțiunii control parental destinate filtrării informației dăunătoare copiilor.

⁸ "Familie fără violență", "Indiferența susține violența", „Egalitatea de șanse și discriminarea”, „Cadrul legislativ pentru combaterea violenței în familie”, „Oferă-i dragostea ta copiilor și partenerului de viață”, „Fiecare dintre noi rupe lanțul violenței”, „Exploatarea sexuală a tinerelor și prevenirea traficului de ființe umane”, „Înțelegerea aduce dragostea”

S-a organizat activitatea de informare în masă a populației despre situația pieței muncii, despre locurile de muncă vacante: Întruniri, întâlniri

în 21 gimnazii - Ore de dirigenție cu tematica "Să construim o societate fără violență"

21 gimnazii Concursuri de desene cu tematica "Într-un mediu liniștit voi fi fericit" Activități de sensibilizare cu tematica "Ce cunosc despre violență". Discuții și elaborare de postere.

11 licee Activități de sensibilizare cu tematica "Spune NU violenței"; LT "Ion Creangă" s. Micleușeni, LT "Alecu Russo" s. Cojușna, LT "Nestor Vornicescu" s. Lozova, LT s. Sireți

Mese rotunde cu tematica "Indiferența naște violență": LT "Zubrești", LT "Romanești", LT "Universul" s. Scoreni, LT "Ion Inculeț" s. Vorniceni
Vizionarea filmului "Stația naznacenii - jizni" -LT "Nicolae Necrasov" or. Strășeni Dezbateri cu tematica "Copiii nu se nasc violenți, ei învață violența" Elaborare de panou tematic "O lume fără violență – o lume plină de iubire" În cadrul disciplinei „Educația civică”, ora tematică „Traficul de persoane” 57 de clase În cadrul disciplinei „Dirigenție” o oră cu tematica „Anti-trafic” 86 clase Concursuri de desene, victorine, concursuri de eseuri, elaborarea de panouri publicitare, dezbateri, Ședințe cu părinții, cu tematica „Copiii singuri acasă”

reducă riscul vulnerabilității, să crească gradul de conștientizare, capacitatea de autocunoaștere și autoapărare, prin ore de dirigenție cu tematici specifice, mese rotunde, vizionarea de filme.

Comisia teritorială Florești –În vederea prevenirii TFU, reprezentanți ai Direcției Generale de Învățământ, Bibliotecii raionale, DASPF, EMT, CT au organizat un șir de activități precum difuzarea spoturilor video bazate pe mărturiile victimelor TFU, prevenirea activităților Linia fierbinte din Federația Rusă, Telefonul Copilului privind Linia fierbinte națională La Strada, Telefonul 24/24 al Centrului pentru combaterea traficului de persoane.

Comisia teritorială Cimișlia– pe parcursul anului 2015 au fost instruiți în jur de 97 doctori și asistente seminare, 25 coordonatori ai EMT. De asemenea, pentru 3169 elevii din gimnazii au fost organizate în jur de 28 ședințe informaționale, seminare și discuții, flashmob-uri, seminare. De asemenea, prin intermediul ATOFM, 30 de femei șomere au participat la seminarul privind „Miturile plecării peste hotare” și în jur de 40 de șomeri au participat la un seminar privind „Riscurile plecării peste hotare”. În total au fost sensibilizați 3361 persoane vulnerabile și specialiști.

Populația informată la nivelul raionului Cimișlia					
	Elevi, adolescenți	Doctori, asistenți sociali	Femei șomere	Șomeri bărbați	Coordonatori EMT
Comisia teritorială Cimișlia	3169	97	30	40	25
Total: 3361 persoane instruite					

Un aspect aparte îi revine mass-mediei, astfel că s-au difuzat la televiziunea locală filmele „Oameni noi, vechi suferințe”, „Lilya 4-ever”, „Mărturii ale victimelor TFU”, Ziarul Gazeta de Sud – nr. 38 din 16.10.2015 „A început săptămâna antitrafic”, Ziarul de Sud nr. 40 din 30.10.2015 „Bilanțul Săptămânii Antitrafic”.

Comisia teritorială Orhei – pe parcursul anului 2015, au avut loc următoarele activități:

Populația informată la nivelul raionului Orhei					
	Elevi ai Școlilor profesionale	Studenți ai Colegiilor pedagogice	Tineri	Directori de școli	Coordonatori EMT
Comisia teritorială Orhei	145 ¹⁰	119 ¹¹	15 ¹²	90 ¹³	36 ¹⁴
Total: 405 persoane instruite					

Comisia teritorială Basarabeasca –acțiunile de prevenire, prin informarea și sensibilizarea publicului larg și a specialiștilor din domeniul antitrafic, s-au materializat printr-o serie de instruiți.

¹⁰ 145 elevi ai Școlii profesionale Orhei, Colegiul de medicină Orhei, liceeni clasele X, XI au participat la 6 seminare instructive.

¹¹ 119 studenți ai Colegiului pedagogic și Colegiul de medicină și Liceului teoretic „Alecu Russo” au elaborat pliante „Ființele umane nu au preț”, „Tu poți avea o viață fără frică”, vizionări de filme „Sclavie modernă” și masă rotundă „Ființele umane nu au preț”.

¹² 15 tineri au participat în calitate de formatori în cadrul unui seminar instructiv privind prevenirea TFU.

¹³ 90 de directori adjuncți în educație

¹⁴ 36 coordonatori instruiți în cadrul seminarelor raionale privind prevenirea cazurilor de violență.

De menționat că din cadrul APL au fost asigurate resurse financiare în valoare de 1500 lei pentru organizarea logistică a evenimentelor de instruire. În acest sens, **52 de angajați** (asistenți sociali comunitari din raion) DASPF au participat atât în calitate de formatori, dar și de participanți la următoarele seminare: „Dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local”, „Asistența socială pentru familiile ce se află în diferite situații de risc”, „Violența. Diferite forme de violență”.

De asemenea, angajații Centrului de resurse pentru tineret „Fenix” au organizat alături **12 tineri** un Flashmob cu genericul „Spune nu violenței” și expoziții pentru **20 copii** din Centrele comunitare multifuncționale din raion. O activitate de prevenire a constat în diseminarea materialelor informaționale cu privire la liniile fierbinți privind prevenirea TFU și a violenței în familie.

Comisia teritorială Ocnîța –Pe parcursul anului 2015 a avut loc Conferință regională: “Drepturile și obligațiile copiilor”, la care au participat 15 copii din familiile social vulnerabile, 25 persoane din familii vulnerabile Seminar instructiv cu privire la riscurile migrației, 12 Copiii dezinstituționalizați din Școala auxiliară Grinăuți au fost sensibilizați în cadrul Campanie de sensibilizare pentru copii: “Nevoia de comunicare – nevoia de siguranță”, 25 femei din grupurile de risc au fost informate în cadrul campaniei “Dimensiunile egalității genurilor. Femeile și piața muncii”, 30 de elevi din clasele a X-a a XII-a au participat în cadrul Campaniei publice de informare: “Dimensiunile egalității genurilor. Femeile și piața muncii”, iar în cadrul Campaniei naționale “Săptămâna de luptă împotriva TFU” au participat Familii social – vulnerabile , defavorizate , familii cu mulți copii , persoane în vârstă și singuratic, persoane cu dizabilități. De asemenea, pe parcursul anului 2015, a fost publicat 1 articol în Ziarul Meridian Info – Copiii rămași fără ocrotirea părintească – riscuri și a fost ecranizat spectacolul “Oameni ai nimănui “ pentru Azilul de bătrâni și persoane cu dizabilități din comuna Calarașovca (în incinta Azilului) și pentru asistenții parentali profesioniști (în cadrul unui seminar instructiv organizat de către DASPF)

Au fost informate 107 persoane

Comisia teritorială Ungheni –pe parcursul anului 2015 au avut loc 37 activități privind acordarea suportului tehnic de implementare a Legii nr. 140 din 14.06.2013 și H.G. 270 din 08.04.2014 Membrii echipelor multidisciplinare ale celor 33 de primării a r. Ungheni 282 pe parcursul anului 2015. De asemenea, la data de 20.11.2015 a fost publicat în ziarul local “Unghiul” articolul ce conține date în ceea ce privește linia fierbinte din Federația Rusă, la care pot apela cetățenii RM în cazul în care sunt în dificultate.

Comisia teritorială Dubăsari - Comparativ cu alte comisii teritoriale în raionul Dubăsari au fost raportate acțiunile privind prevenirea pro-activă fenomenului TFU în contextul raidurilor în localurile de agrement, precum discoteci, baruri, baze de odihnă în scopul identificării persoanelor care sunt forțate să practice prostituția. Totodată, în cadrul seminarului organizat de ATOFM au fost instruiți în jur de 38 de șomeri.

Comisia teritorială Ialoveni – în cadrul ședințelor operative cu privire în domeniul antitrafic în mediul școlar au participat în jur de 273 reprezentanți ale cadrelor didactice și personalului auxiliar din instituțiile școlare. Totodată, au avut loc o serie de activități¹⁵ destinate pentru 1512 elevi ai claselor a V-a și a XII, VII-a și a VIII-a, a IX-a și a XII-a. Activitățile au avut diferite caractere de

¹⁵ ore de dirigenție cu genericul: „Cauzele și consecințele TFU”, „Tinerii împotriva TFU”, „Informarea este o formă de liberare”, „Victime ale mafiei”, „Femeia între alb și negru”, „Formarea abilităților de luare a deciziilor în situații riscante”, Expoziții de cărți, pliante, fluturași „Antitrafic”, „TFU și egalitatea genurilor în Moldova”

informare, precum: 1. Ședințe operative, 2. activități de prevenire a fenomenului în special destinate elevilor din grupurile cu risc sporit, 3. ore de dirigiență, expoziție de cărți, pliante, fluturași¹⁶.

Au fost informate 1785 persoane

Comisia teritorială Dondușeni –1732 elevi au fost instruiți prin intermediul a **23 de instituții** didactice în cadrul a **203 ore** educative cu diferite subiecte¹⁷.

Comisia teritorială Anenii - Noi –În cadrul procuraturii Anenii–Noi funcționează Linia Fierbinte care oferă posibilitatea de sesizare a cazurilor și potențialelor cazuri de TFU. În acest sens, pe parcursul anului 2015, la Procuratură a fost sesizat un caz de exploatare prin muncă în Federația Rusă. Pe acest caz a fost deschis un dosar penal, iar hotărârea instanței a condamnat persoana care a traficat victima la 7 ani de închisoare. De asemenea, Centrul de Sănătate Anenii - Noi a inclus în Planul conferinței anuale cu medicii de familie și asistente medicale subiectul privind identificarea cazurilor de TFU, în special trafic de copii. Cu toate acestea, pe parcursul anului 2015, nu a fost identificată nici o victimă a TFU. Acțiuni de prevenire a TFU au avut loc inclusiv și prin intermediul acordării asistenței și protecției potențialelor victime ale TFU. În acest sens, menționăm că pe parcursul anului 2015, DASPF a asistat o beneficiară a SNR, oferindu-i ajutor material.

Comisia teritorială Râșcani – acțiunile de prevenire în domeniul antitrafic au avut loc în cadrul a 24 de instituții de învățământ cu predare în limba română și rusă. În cea mai mare parte activitățile au fost organizate în perioada Campaniei naționale antitrafic 15-21 octombrie 2015, destinate elevilor, părinților dar și cadrelor didactice.

Comisia teritorială Taraclia – Conform informației prezentate acțiuni de sensibilizare, informare nu au avut loc. În schimb, specialiștii din domeniul antitrafic și cele conexe au participat în cadrul atelierelor de instruire pe domenii precum Aplicarea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului - 84 specialiști, iar 20 de directori au fost instruiți în domeniul prevenirii violenței în școală. În total au fost instruiți 104 specialiști. Totodată, menționăm că în ziarul “Lumina” a fost publicat un articol despre tendințele fenomenului TFU.

Comisia teritorială Călărași –Un rol important în cadrul Comisie teritoriale Călărași îl are ATOFM, astfel că pe parcursul anului 2015 au fost organizate 7 seminare de informare destinate pentru 136 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, dar și pentru absolvenții Școlii profesionale din or. Călărași, asigurând astfel durabilitate meseriilor învățate prin identificarea unui loc de muncă calificat.

Denumirea seminarelor de informare	Beneficiari	Nr.
„Acceptând schimbarea îți schimbi viața”	Șomeri	16
„Nu poți începe căutarea unui nou loc de muncă fără a avea un scop bine definit”	Șomeri din grupurile Nepregătiți și Nemotivați.	14
Informare. Drepturi și obligații	Toate categoriile de șomeri	15
Seminar de orientare profesională	Șomeri din grupul Nepregătiți pentru	22

¹⁶expoziții cu denumirea – antitrafic de ființe umane, traficul de ființe umane și egalitatea genurilor în Moldova.

¹⁷ subiecte precum “Migrația peste hotare. Tentații și pericol”, „Formele TFU. Se poate întâmpla oricui”, Internetul poate fi o capcană, Securitatea pe internet, Provocările vieții independente – problema pericolului TFU, Traficul de copii – pericolul secolului XXI, Spunem Nu – TFU, Portretul psihologic al victimei TFU, Tu nu ești marfă de vândut

	piața muncii	
Seminar de tehnici și metode de căutare a unui loc de muncă	Șomeri din grupurile Nepregătiți Motivați, sau Nepregătiți Nemotivați.	20
Masă rotundă: „Combaterea discriminării împotriva romilor”	Șomeri de etnie romă, parteneri sociali, angajatori etc.	20
„O persoană informată nu poate fi manipulată” – în contextul Zilei internaționale a migrantului	Absolvenți ai Școlii Profesionale din or. Călărași	29
TOTAL	136 persoane	

Comisia teritorială Nisporeni

Activitatea	Grupul țintă	Nr.
18 octombrie 2014 ”Ziua europeană de luptă împotriva TFU”	Elevi cl.X-XII	187
16 zile de activizare împotriva violenței în bază de gen	Instituțiile educaționale	1250
Săptămîna antitrafic „Protejat de comunitatea antitrafic”	Elevi, cadre didactice	856
Seminar Nu tolera violența	Primari, asistenți sociali	43
În total au fost informate/ instruite 2336 persoane		

Comisia teritorială Drochia – conform informației prezentate se precizează ca la inițiativa Direcției de Învățământ, tineret și sport au fost organizate acțiuni de prevenire TFU dar și a violenței în familie, pentru elevii claselor IX-XII. Nu a fost estimat numărul de participanți la aceste acțiuni de sensibilizare.

Comisia teritorială Ștefan-Vodă – la nivelul raionului au avut loc o serie de acțiuni bine coordonate în cadrul căreia au fost sensibilizate aproximativ 29913 elevi, femei aflate în dificultate, copii, părinți, profesori. Publicul larg a fost informat în cadrul Campaniei de informare pentru copii „Cunoașteți drepturile împreună cu noi”, activitatea „Grija” în cadrul a 3 tabere de odihnă din raion, în cadrul orelor de dirigenție, în cadrul Zilei Europene de luptă împotriva TFU – 18 octombrie. De asemenea, se remarcă și aspectul privind consolidarea capacităților a 30 asistente medicale în cadrul mesei rotunde privind identificarea victimelor și potențialelor victime ale TFU. În același context, 27 directori adjuncți au participat la seminarul „Ghid pentru profesioniștii care lucrează cu copii migranților și a victimelor TFU”. Un rol aparte l-a demonstrat și presa locală în vederea prevenirii fenomenului TFU, astfel că prin intermediul ziarului local „Prior-info” prin intermediul a 2 articole privind prevenirea fenomenului antitrafic. De asemenea, menționăm, că raionul Ștefan-Vodă se află printre puținele raioane care au reflectat valoarea resurselor financiare utilizate pentru activitățile de prevenire. În acest sens, este **specificată sumă de 2000 lei din cadrul fondurilor bugetare APL și 45000 lei din resurse externe.**

Comisia teritorială Telenești – în vederea prevenirii traficului de ființe umane, au avut loc instruirii în vederea identificării potențialelor cazuri de TFU. În această ordine de idei, în cadrul Campaniei privind 16 zile de activism împotriva violenței în familie au fost instruiți 64 specialiști și anume polițiști, asistenți sociali comunitari.

Comisia teritorială Cantemir – pe parcursul anului 2015, au fost întreprinse 18 controale inopinate de către IM Cahul la diferite întreprinderi în vederea identificării condițiilor ilegale de muncă. De

asemenea, se dorește intensificarea cooperării instituțiilor statului în cazurile în care există situații de perfectare a actelor de stare civilă de către cetățeni cu domiciliul stabil în alte localități.

Comisia teritorială Edineț– în perioada de raportare au avut loc 4 activități de informare cu tematica “Fenomenul și consecințele TFU la nivel de țară” privind fenomenul de prevenire și combatere a TFU la care au participat elevi din gimnaziile și liceele din raion, tinerii din familii defavorizate, orfani, familii tinere, familii monoparentale, mame singure, în total estimându-se 296 persoane.

În concluzie, menționăm,

- 80% din Comisii teritoriale au organizat activități de prevenire a fenomenului TFU și a fenomenelor conexe, destinate în special tinerilor, elevilor din școli. totodată menționăm, că un rol important în acest sens l-au avut în special Agențiile teritoriale de ocupare a forței de muncă.
- **Din informația analizată reiese că din cele 30 de raioane care au raport, în jur de 333176 depersoane au fost informate**, sensibilizate despre fenomenul TFU. Dacă este să ne raportăm la numărul total de locuitori pe țară¹⁸, reiese că aproximativ 10% din numărul total de locuitori din RM au fost sensibilizați cu privire la riscurile fenomenului TFU, dar și a fenomenelor conexe.
- 4 raioane au estimat costurile care au fost prevăzute în anul 2015 pentru prevenirea fenomenului TFU, acestea fiind Sângerei, Ștefan-Vodă, Basarabeasca, Criuleni.

Subcapitolul IV.2. Protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane

Luând în considerare factorii determinanți ai fenomenului TFU, precum este migrația populației Republicii Moldova, dar și consecințele acestuia, în prezentul subcapitol ne propunem să analizăm:

- numărul copiilor rămași în urma migrației fără un părinte,
- numărul copiilor rămași în urma migrației fără ambii părinți,
- numărul copiilor pentru care s-a instituit tutela în urma migrației părinților (conform Legii nr. 140 din 14.06.2013, art. 7, lit. g și a HG nr. 290 din 15.04.2009)
- numărul copiilor audiați în condițiile prevederilor art. 110¹ Cod de procedură penală

Potrivit informațiilor parvenite din 27 raioane, pe **parcursul anului 2015 au fost înregistrați 62850 copii rămași fără îngrijire părintească în urma migrației**, cifră ușor descendentă comparativ cu anul 2014, când au fost înregistrați **65757** sau cu 5% mai puțini copii afectați de acest fenomen.

Conform tabelului de mai jos, numărul cel mai mare de copii rămași fără îngrijire părintească în urma migrației în anul 2015 a fost înregistrat în mun. Chișinău, care comparativ cu anul 2014, a crescut cu 40%, urmat de r. Fălești și r. Ungheni. Totodată se observă o scădere a numărului de copii, aproape cu 50% în raionul Căușeni și raionul Hâncești. În esență, rămânând raioanele similare ca și în anul precedent.

Tabel 2
Nr. copiilor rămași singuri în urma migrației

Nr	Raionul/ municipiul	Copii rămași în urma	Copii rămași în urma	Total 2015	Total 2014	Total 2013	Total 2012
----	------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

¹⁸La 1 ianuarie 2015, conform estimărilor BNS, populația Republicii Moldova constituia 3.555.159 de persoane

		migrației unui părinte	migrației fără ambii părinți				
1	Chișinău	9077	3774	12851	7830	8758	7650
2	Bălți	396	223	619	696	2281	2245
3	Basarabeasca	408	112	520	656		
4	Căușeni	2291	497	2788	6415	6228	3726
5	Cimișlia	1162	439	1601	1813	1512	5921
6	Criuleni	1064	272	1336	1497	1786	1262
7	Dubăsari	905	264	1169	2518		
8	Glodeni			973			
9	Ialoveni	56	342	398	3145	3011	2891
10	Dondușeni	578	389	967	349		
11	Hâncești	2989	628	3617	12895	5254	5254
12	Călărași	1240	410	1650	2003	2442	2377
13	Florești	1607	626	2233	2198	5850	5596
14	Ocnița	518	340	858			
15	Orhei	1782	532	2314	675	1055	1191
16	Leova	1351	645	1996	1577	1691	-
17	Nisporeni	1466	405	1871	1953	2468	3032
18	Râșcani	1302	712	2014	1942	2139	-
19	Ștefan Vodă	1792	572	2364	2441	1721	1721
20	Taraclia	747	151	898	1076	-	-
21	Telenești	1144	921	2065	2901	2758	-
22	Ungheni	2456	1755	4211	4211	6720	4823
23	Sângerei	2739	1301	4040	2255	3756	3718
24	Șoldănești	513	210	723	390		
25	Strășeni	1115	664	1779			
26	Fălești	3092	1220	4312	4312		
27	Cantemir	860	336	1196			
28	Edineț	1720	740	2460	1232	1868	2002
Total		44370	18480	62850	66989	61298	53409

Analizând datele din tabel, în comparație cu anul precedent 2014, în anul 2015 observăm următoarea dinamică:

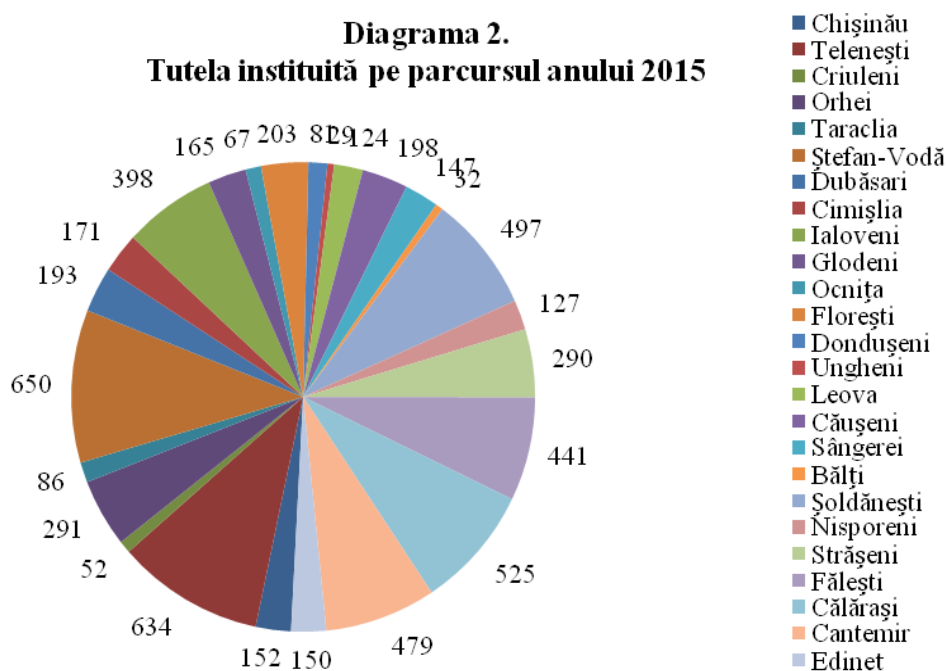
- Numărul total de copii înregistrați în anul 2015 a fost de 62850.
- Numărul copiilor rămași fără îngrijire părintească **a scăzut în raioanele:**
Căușeni – cu 57%, Dubăsari – cu 54%, Ialoveni – cu 88%, Hâncești – cu 71%,
- Numărul copiilor rămași fără îngrijire părintească **a crescut în raioanele:**
Orhei – cu 71%, Sângerei – cu 44%,
- Nu au prezentat date cu privire la monitorizarea acestor indicatori sunt următoarele raioane:
Anenii - Noi, Drochia.

Un alt indicator pe care SP îl monitorizează pentru al doilea an consecutiv se referă **la numărul copiilor pentru care s-a instituit tutela în urma migrației părinților** (conform Legii nr. 140 din 14.06.2013, art. 7, lit. G și a HG nr. 290 din 15.04.2009). În acest remarcăm că, din numărul de 26 raioane care au raportat, pe parcursul anului 2015 a fost instituită tutela pentru cel puțin 6032 de copii, cu aproximativ 37,4% mai mult decât în anul 2014 când au fost înregistrați 3780 de copii.

- Numărul cel mai mare de tutele instituite asupra copiilor sunt în raionul Ștefan-Vodă (650), Telenești (634), Călărași (525), Șoldănești (497), Cantemir (479), Fălești (441).
- Numărul cel mai mic de tutele au fost instituite asupra copiilor din raioanele: Ungheni – 29 și Bălți – 32.

Totodată, în diagrama de mai jos este reflectat numărul de tutele per raion:

Diagrama 2.
Tutela instituită pe parcursul anului 2015

În premieră, a fost analizat și numărul copiilor victimă martor care au beneficiat de condițiile speciale de audiere, conform art. 110¹ conform Codului de Procedură Penală. Astfel, din informația colectată remarcăm faptul că pentru anul 2015 au fost audiați **85 copii victime martori, conform informației din următoarelor raioane:** Cimișlia - 9, Dubăsari - 2, Râșcani- 3, Bălți - 13, Șoldănești- 2, Hâncești- 25, Florești - 5, Ocnita - 11, Strășeni - 15.

Un indicator incontestabil ce demonstrează eforturile autorităților în domeniul protecției, este desigur, numărul victimelor și potențialelor victime identificate și asistate. Unul din principiile politicilor antitrafic constau în accesul necondiționat a victimelor și potențialelor victime ale TFU la servicii calitative. Pe parcursul anului 2015 au fost asistate, cel puțin 53 victime și 319 potențiale victime. Desigur că acesta este un număr relativ, deoarece Raportul de monitorizare a procesului de implementare a Strategiei SNR pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale TFU aduce în lumină cazurile asistate conform unei metodologii bine structurate în acest sens. De remarcat că din numărul total de victime (53), 3 victime au fost și beneficiari ai ATOFM

Raionul / municipiul	Victime ale TFU	Potențiale victime ale TFU
CHISINĂU	2	19
BĂLȚI	4	20
ANENII - NOI	1	-
CIMIȘLIA	3	-
BASARABEASCA	-	12
CĂUȘENI	1	33
CĂLĂRAȘI	1	20
CRIULENI	-	27
DUBĂSARI	-	10
IALOVENI	4	5
ORHEI	-	21
FLOREȘTI	5	-
HÂNCEȘTI	1	9
DONDUȘENI	-	17
OCNIȚA	-	45

NISPORENI	1	1
SÂNGEREI	5	-
RÂȘCANI	-	9
ȘOLDĂNEȘTI	3	60
TELENEȘTI	6	4
ȘTEFAN-VODĂ	15	7
UNGHENI	1	0
TOTAL	53	319

În concluzie la acest capitol putem remarca:

- În anul 2015 au fost audiați 85 copii victime martori, conform următoarelor raioane: Cimișlia - 9, Dubăsari - 2, Râșcani - 3, Bălți - 13, Șoldănești - 2, Hâncești - 25, Florești - 5, Ocnîța - 11, Strășeni - 15.
- Pe parcursul anului 2015 au fost asistate, cel puțin 53 victime și 319 potențiale victime
- Pe parcursul anului 2015 au fost înregistrați 61363 copii rămași fără îngrijire părintească în urma migrației, cifră ușor descendentă comparativ cu anul 2014, când au fost înregistrați 65757 sau cu 6% mai puțini copii afectați de acest fenomen.
- Din numărul de 26 raioane care au raportat, pe parcursul anului 2015 a fost instituită tutela pentru cel puțin 6032 de copii, cu aproximativ 37,4% mai mult decât în anul 2014 când au fost înregistrați 3780 de copii.

Subcapitolul IV.3. Coordonarea activităților de către Comisiile teritoriale

După cum a fost menționat în capitolele de mai sus, anul 2015 a fost marcat de alegerile locale generale care au influențat ritmul activității Comisiilor teritoriale. Urmare a alegerilor, Secretariatul permanent a solicitat prin scrisoarea nr. 2405-76 din 17.08.2015 revizuirea componenței nominale a Comisiilor teritoriale, constatând că cel puțin 60% din fostele componente au suferit modificări.

În acest sens, examinând acțiunile de coordonare a Comisiilor teritoriale, menționăm că:

- **7 Comisii teritoriale**, ceea ce reprezintă 20% au organizat 4 ședințe, conform cadrului normativ care specifică periodicitatea acestora. Acestea sunt: Ocnîța, Sângerei, Orhei, Criuleni, Șoldănești, Bălți și Nisporeni.
- **3 Comisii teritoriale** au organizat 3 ședințe acestea fiind Telenești, Râșcani și Cimișlia, totodată, **7 Comisii** au organizat 2 ședințe (Ialoveni, Leova, Basarabeasca, mun. Chișinău, Hâncești și UTA Găgăuzia, Edineț) și **2 Comisii** (Căușeni și Ungheni) au organizat câte o ședință.
- În acest sens, reiese că 54 % din comisii teritoriale au organizat ședințe pe parcursul anului 2015.

De asemenea, din informațiile recepționate considerăm că o comunicare cu membrii Echipelor multidisciplinare teritoriale există, dar aceasta este puțin eficientă. În unele raioane, (Sângerei, Șoldănești, Cimișlia, mun. Chișinău, Dondușeni, Ungheni, Leova, Telenești, Bălți, Râșcani), cooperarea s-a materializat prin elaborarea Planurilor de acțiuni comune, cooperare pe cazuri concrete, membrii EMT participă la ședințele Comisiilor teritoriale și vice-versa.

În ceea ce privește cooperarea cu primarii din raioane, pe parcursul anului 2015 au avut loc câteva inițiative, ca de exemplu:

- CT Leova - 2 seminare de informare pentru primari și secretarii primăriilor pe subiecte legate de prevenirea fenomenului TFU;

- CT Sângerei – au avut loc 2 ședințe cu primarii. S-a identificat faptul că în continuare există dificultăți, deoarece primarii încă reacționează reticent de a coopera în acest domeniu. S-a depistat că nu în toate satele au fost create EMT la nivel local sau acestea nu funcționează. În acest sens, au fost înaintate demersuri pentru a asigura funcționalitatea acestora;
- CT Ștefan-Vodă - 1 ședință cu primarii/ consolidarea capacităților EMT;
- CT Criuleni - din cele 25 de primării, 17 au notificat faptul că au creat Echipa multidisciplinară teritorială comunitară;
- CT Telenești - a organizat 31 întâlniri cu tematică prevenirii și combaterii fenomenului TFU;
- CT Râșcani - a efectuat 4 vizite în primăriile din acest raion;
- CT Nisporeni - a organizat o masă rotundă „Nu tolera violența”, organizată și desfășurată în 8 primării ale raionului, cu participarea primarilor, asistenților sociali, polițiștilor de sector și a cadrelor didactice.

Subcapitolul IV.4. Resursele financiare

La acest capitol ne-am propus să reflectăm gradul de responsabilizare a autorităților publice locale în vederea alocării resurselor financiare pentru asistența și protecția victimelor și a potențialelor victime ale TFU. Conform informației solicitate, s-au remarcat următoarele raioane:

CT Sângerei - Din bugetul raional/local pentru anul 2014-2015 a fost alocată suma estimativă de 3 198 600 lei.

Contribuția Consiliului raional, denotă angajamentul autorităților de a oferi acces la servicii de calitate pentru persoanele aflate în dificultate. Respectiv, din Fondul de susținere socială a populației, 79 familii vulnerabile - suma totală 78,9 mii lei, 570 copii din 566 familii (Ziua Internațională a copilului) au beneficiat – suma totală 296,0 mii lei, 664 copii din 578 familii au fost susținuți în vederea școlarizării – suma totală 332 000 lei.

Din cadrul Serviciului social ”Sprijin pentru familiile cu copii” - 38 familii socialmente vulnerabile au beneficiat de ajutor bănesc în suma totală de 148 000 lei. În raionul Sîngerei au fost dezvoltate o serie de servicii destinate victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, acestea fiind atît cu plasament, cît și de zi:

Centru comunitar „Speranța”, s. Alexandreni (68 copii în situații de risc) – 240 000 lei

Centre de zi pentru copii cu dizabilități care acordă servicii copiilor cu dizabilități și copiilor din familii social vulnerabile, inclusiv și copiilor lipsiți de îngrijire părintească ca urmare a migrației părinților:

Orașul Sîngerei – 1 124300 lei

Centru de plasament temporar pentru copii și familii în situație de risc, or. Sîngerei din bugetul raional – 979 400 lei.

CT Fălești - Din bugetul autorităților publice locale de niv. I pentru asistența victimelor TFU au fost alocate - 30 000 lei. Resursele financiare alocate din bugetul raional pentru asistența potențialelor victime ale TFU - 72000 lei. În total remarcăm ca pe parcursul anului 2015 a fost alocată suma de 102000 lei.

CT Bălți – Pentru întreținerea beneficiarilor în cadrul Centrului de criză familială „Sotis”, din bugetul MMPSF cu destinație specială în bugetul APL a fost alocată suma de 59500 lei pentru asistența unui beneficiar, victimă a TFU. Totodată, pentru anul 2016 a fost alocată suma de 53400 lei.

CT Cimișlia – În anul 2015 a fost direcționată suma de 42000 lei pentru asistența a 5 copii din bugetul raional. Pentru anul 2016, este planificată suma de 42000 lei din bugetul APL pentru cazuri de vulnerabilitate pentru locuitorii raionului Cimișlia.

În concluzie, remarcăm că doar 4 Comisii teritoriale au estimat resurse alocate pentru 2015. De asemenea, în planurile locale de acțiuni nu sunt prevăzute resurse financiare pentru acoperirea cheltuielilor legate de implementarea activităților planificate pentru anul 2016. În acest sens,

remarcăm că raportarea financiară de către APL cu privire la evaluare a costurilor activităților realizate este puțin eficientă. Acest fapt constituie un impediment pentru APL în stabilirea unui cadru general al cheltuielilor de către APL în scopul preluării financiare graduale a realizării Planurilor locale.

Capitolul V. Concluzii și recomandări

- 1. Din numărul total de 35 Comisii teritoriale, 30 Comisii teritoriale au raportat cu privire la activitățile întreprinse în anul 2015. Se constată o creștere a calității informației oferite de către Comisiile teritoriale, asigurând astfel transparență în procesul decizional al acestui organ consultativ. Cu toate acestea, 5 Comisii teritoriale nu au prezentat informația solicitată.**

Se recomandă:

- Comisiile teritoriale vor asigura prioritate domeniului prevenirii și combaterii traficului de ființe umane;
- 23 Comisii teritoriale au prezentat Planuri de acțiunile locale. Se recomandă planificarea activităților conform modelului de plan prestabilit de către Secretariatul permanent;
- Ghidarea metodologică de către SP a CT cu privire la monitorizarea politicilor naționale antitrafic la nivel local;
- Consolidarea capacităților membrilor Comisiilor teritoriale de către APC, SP și APL și reprezentanții organelor de drept în vederea elaborării informației calitative conform indicatorilor prestabiliți;
- Organizarea grupurilor de lucru între membrii CT și membrii EMT;

- 2. Una din prioritățile Comisiilor teritoriale constă în consolidarea cooperării cu reprezentanții societății civile. Remarcăm că, în conformitate cu noile decizii ale Comisiilor teritoriale, 12 raioane au inclus în componența acestora reprezentanți ai ONG-urilor locale.**

Se recomandă:

- Includerea în componența nominală a Comisiilor teritoriale reprezentanți ai societății civile și implicarea acestora în planificarea, dar și monitorizarea activităților antitrafic la nivel local;
- Consolidarea capacităților, atât a membrilor Comisiilor teritoriale cât și a reprezentanților societății civile în special pe subiecte precum scrierea de proiecte și de fundraising;
- Crearea platformelor locale/ regionale/ naționale de interacțiune a ONG-urilor din domeniul antitrafic.

- 3. 80% din Comisii teritoriale au organizat activități de prevenire a fenomenului TFU și a fenomenelor conexe, iar în jur de 333176 de persoane au fost informate, sensibilizate despre fenomenul TFU. Dacă este să ne raportăm la numărul total de locuitori pe țară, reiese că aproximativ 10% din numărul total de locuitori din RM au fost sensibilizați cu privire la riscurile fenomenului TFU, dar și a fenomenelor conexe.**

Se recomandă:

- de a continua campaniile de sensibilizare și conștientizare a fenomenului TFU în rândurile populației, în special celei vulnerabile;
- extinderea activităților de sensibilizare către zonele rurale ale Republicii Moldova;
- luarea în considerație a schimbărilor fenomenului TFU, cu privire la profilul grupurilor țintă ce necesită a fi informate și sensibilizate.

- 4. Deși Comisiile teritoriale au reflectat anumite servicii de asistență și protecție finanțate sau cofinanțate din cadrul bugetelor APL, se remarcă faptul că estimarea costurilor rămâne a fi o provocare.**

Se recomandă:

- urmare a misiunii de evaluare a experților GRETA, experții consideră că autoritățile din RM trebuie să ia măsurile necesare de a asigura că procesul de descentralizare nu are un impact negativ în vederea prevenirii, asistenței și protecției victimelor TFU;
- transferarea graduală a finanțării serviciilor cheie în responsabilitatea statului. Chiar dacă există un buget limitat, trebuie gestionat astfel încât să fie acoperite costurile pentru cele mai solicitate servicii;
- asigurarea continuității serviciilor existente.

5. Pe parcursul anului 2015 au fost înregistrați aproximativ 61363 copii rămași fără îngrijire părintească în urma migrației, cifră ușor descendentă comparativ cu anul 2014, când au fost înregistrați cu 6% mai puțini copii afectați de acest fenomen.

Se recomandă:

- Organizarea în continuare a activităților de sensibilizare și informare a copiilor privind
- riscurile traficului TFU;
- Dezvoltarea spectrului de servicii pentru copii aflați în dificultate și vulnerabili;
- Consolidarea capacităților specialiștilor în vederea identificării copiilor aflați în dificultate

6. Pe parcursul anului 2015, Secretariatul permanent a organizat 10 activități destinate consolidării capacităților membrilor comisiilor teritoriale, sub formă de mese rotunde, seminare de instruire, ateliere de lucru, ședințe operative.

Se recomandă:

- De a continua ciclul seminarelor, instruirilor privind consolidarea capacităților reprezentanților Comisiilor teritoriale;
- De a fi preluate recomandările din Studiul privind Rolul și capacitatea Comisiilor teritoriale în realizarea politicilor din domeniul antitrafic și combaterii TFU și implicarea organizațiilor neguvernamentale în acest proces, elaborat la inițiativa SP cu suportul OSCE.

7. Din numărul de 26 raioane care au raportat, în anul 2015 a fost instituită tutelă pentru cel puțin 6032 de copii, cu aproximativ 37,4% mai mult decât în anul 2014 când au fost înregistrați 3780 de copii.

Se recomandă:

- Aplicarea cu rigurozitate a prevederilor Legii nr. 140 din 14.06.2013, art. 7, lit. G și a HG nr. 290 din 15.04.2009;
- Instruirea primarilor cu privire la responsabilitățile acestora în domeniul protecției drepturilor copilului.

8. În anul 2015 au fost audiați 85 copii victime martori a infracțiunilor în cele 7 Camere speciale de audiere.

Se recomandă:

- Audierea în condiții prietenoase a copiilor victime martori. Punerea în uz a resurselor umane deja instruite în domeniul audierii copiilor, în special a psihologilor din cadrul Serviciilor de asistență psihopedagogică.